

บรรณานุกรม

การศาสนา, กรม. เทศน์มหาชาติ. พระนคร: การศาสนา, 2503. พิมพ์เป็นอนุสรณ์
ในงานพระราชทานเพลิงศพ นางเกื้อ หุตะสิงห์ พ.ศ. 2503.

กวีวรรณ, พระ. "พุทธศาสนาในประเทศไทย". ใน วิชาศาสนา. พระนคร:
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2502.

เกษม บุญศรี. เทศน์มหาชาติกัณฑ์ชุกตางสำนวน. ธนบุรี: โรงพิมพ์ประยูรวงศ์,
2507. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นางนอม บุญศรี 21 พฤศจิกายน
2507.

คงเดช ประพัฒน์ทอง. การวิจัยเอกสารโบราณเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร:
อมรินทร์การพิมพ์, 2520.

จันทบุรินทร์นาค, พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ. ปทานุกรมบาลี - ไทย - อังกฤษ -
สันสกฤต. พระนคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2512.

เจือ สตะเวทิน. วรรณคดีพุทธศาสนา. พระนคร: คดังวิทยา, 2506.

ฉ่ำ ทองคำวรรณ. หลักภาษาเขมร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภา, 2514.

คำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ. ตำนานคณะสงฆ์. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงาน
พระราชทานเพลิงศพ ร้อยเอกอนันต์ ชูเฒ 2513.

. ตำนานหอพระสมุท. พระนคร: อักษร-
เจริญทัศน์, 2512. พิมพ์ในงานพระราชทานเพลิงศพพระอินท เบญญา
(สาระคำ วัฑฒา), 22 ตุลาคม 2512.

- ทินกร ทอง เสวต. พระมหากษัตริย์ไทยกับพุทธศาสนา. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีนคร, 2511.
- ปี. อาร์. เพอร์น. ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์. แปลโดย ม.ร.ว. จีรวัดน์ จักรพันธุ์ พระนคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2511.
- ปัญญาสามิ, พระ. ศาสนวงส์หรือประวัติศาสตร์. แปลโดย ศาสตราจารย์.ศ.ท.แสง มนวิฑูร. พระนคร: รุ่งเรืองธรรม, 2515.
- ประชาภิจักรจักร, พระยา(แซม บุนนาค). พงศาวดารโยนก. พระนคร: คลังวิทยา, 2500.
- ประทีป ชุมพล. วรรณคดีวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2518.
- ประพัฒน์ ศรีณรงค์. ความเป็นมาของพุทธศาสนาในเมืองไทย. พระนคร: คลังวิทยา, 2500.
- ปริยัติธรรมธาดา, พระยา และญาณวิจิตร, พระ. คำแปลจากเทววิงส์พงศาวดารเมืองศรีอยุธยา. พระนคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2515.
- แปลก สนธิรักษ์. พจนานุกรมบาลี - ไทย. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2506.
- มหานาม, พระ. มหาวงศ์พงศาวดารลังกาทวีป. พระนคร: โรงพิมพ์ไทย, 2453.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. ชาติกกุฎกถาย สกตโม ภาโก วีสติ - คิสติ - จตตาลีสนิปาทวณฺณา
พระนคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2465.
- _____ . ชาติกกุฎกถาย นวโม ภาโก มหานิปาทวณฺณา. พระนคร:
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2465.

—————. สุดท้ายปฏิเก ชุททกนิกายสุส วิมานวถุ - เปตวถุ - เถรคาถา-
เถรีคาถา. พระนคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2502.

—————. สุดท้ายปฏิเก ชุททกนิกายสุส ปาฏิภาคโค. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร:
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2502.

โมทย์ากร. ประวัติศาสตร์ ๑ ประเทศ. พระนคร: พินยาการ, 2517.

รณสิทธิพิชัย, หลวง. ไทยในแหลมทอง. พระนคร: คลังวิทยา, 2497.

รัตนปัญญาเถระ. ชินกาลมาลีปกรณ์. แปลโดย ศาสตราจารย์ร.ต.ท.แสง มนวิตร.
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, 2518. พิมพ์ใน
งานพระราชทานเพลิงศพนายพงษ์สวัสดิ์ สร้อยทัย 15 พฤศจิกายน 2518.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พิมพ์ครั้งที่ 12.
พระนคร: การศาสนา, 2515.

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยา. บาลีไวยากรณ์. พิมพ์ครั้งที่
38. พระนคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2516.

วาจิสสระเถระ. พระคัมภีร์อุปวงค์ ตำนานว่ากวยการสร้างสุญเจติย. พระนคร:
ทางหนุนสวนจ่ากัณนทชัย, 2511. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทาน
เพลิงศพนางอนุ ทองไข่มุกด์ 27 มีนาคม 2511.

วิไลเดชา บุณศิริ. ประวัติศาสตร์ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 1. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ม.ป.ป.

ศีลป่ากร, กรม. เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร์ พระประวัติและพระนิพนธ์บทรอยกรอง.
พระนคร: ศีลป่าบรรณาการ, 2509.

- . ศิลปและประวัติศาสตร์สุโขทัย. กรุงเทพมหานคร, 2515. พิมพ์
เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ 8 มกราคม 2515.
- . ประชุมจารึกสยาม ภาคที่ 1. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพัฒน์กร,
2467. มหาเสวกโท พระยาราชบุณกุล (อวบ เปาโรหิตย์) พิมพ์ในงานทำ
บุญฉลองอายุครบ 4 รอบ.
- สกุณ จังกาจิตต์. "จกกวาศที่ปนี กัณท์ที่ 1, 2, 3." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
แผนกภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สมหมาย เปรมจิตต์. ประมวลรายชื่อคัมภีร์ใบลานและสมุคขอยในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ ภาค 1 - 4. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2517 - 2518.
- สินชัย กระบวนแสง. ประวัติศาสตร์สุโขทัย. กรุงเทพมหานคร: หนวยศึกษานิสเทศน์
กรมการฝึกหัดครู, 2519. เอกสารนิเทศการศึกษาระดับที่ 174.
- สุภาพรณ ฌ.บางช้าง. "พุทธศาสนาในสมัยสุโขทัย". วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต แผนก
วิชาภาษาตะวันออก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- เสถียรโกเศศ. เรื่องแหลมอินโดจีนในสมัยโบราณ. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร,
2516.
- เสถียร โพธิ์นันทะ. ตอบปัญหา รอยแปก. พระนคร: บริษัทประชาชนจำกัด, 2511.
- เสถียร สุกโสภณ. พุทธศาสนากับพระมหากษัตริย์ไทย. พระนคร: โรงพิมพ์ศรีธรรมา,
2511.
- เสนีย์ วิลาวรรณ. ประวัติวรรณคดีและการประพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร: โรง
พิมพ์วัฒนาพานิช, 2512.

แสง มนวิฑูร, ร.ศ.ท. รวมบทความของศาสตราจารย์ร.ศ.ท.แสง มนวิฑูร.
 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2517. พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระ
 ราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ร.ศ.ท.แสง มนวิฑูร 2517.

—————, ผู้แปล. รสชาติดี. พระนคร: กระทรวงศึกษาธิการ,
 2513. กระทรวงศึกษาธิการพิมพ์แจกในงานกุศลพระราชทาน 1 พฤศจิกายน
 2513.

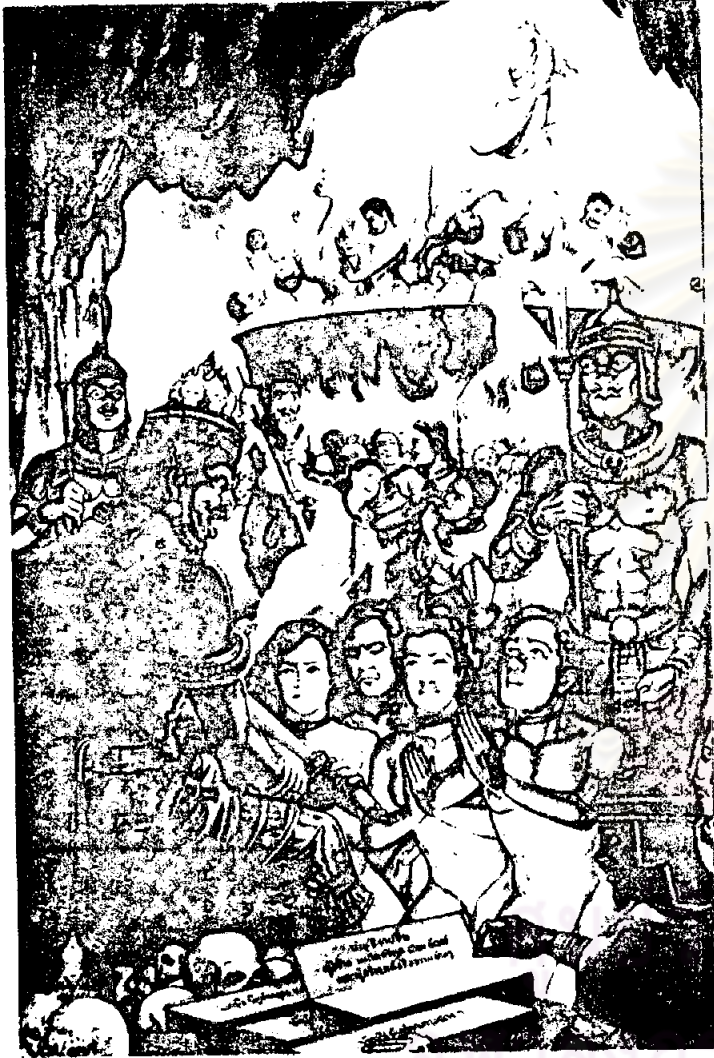
ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Bode Mabel Haynes, The Bali Literature of Burma, London : Luzac and Co., Ltd., 1966.
- Dhani Nivat, Prince, A History of Buddhism in Siam, Bangkok : Siam Society, 1965.
- Dawid Rhys, T.W. Pali - English Dictionary. London : The Pali Text Society, 1972.
- Dhani Nivat, Prince, "Recent Siamese Publications" in Journal Siam Society, 1949 : pp. 69 - 72.
- Eugène Denis, BRAH MALEYADEVATHTHERAVATTHUM Thèse Soutenue devant l'Université de la Sorbonne le 31 mai 1963.
- _____, "L'Origin Cingalaise du P'rah Malay" in The South East Asian Study. Vol. II : pp 329 - 338. Bangkok : Siam Society, 1965.
- G. Terral. "Samuddaghosajātaka" in Bulletin De L' École Française d' extrême orient, 1965.
- Geiger Wilhelm. Pali Literature and Language. Delhi : Munshiram Manoharal, 1956.
- H.T. Francis. Jātaka Stories. London : Pali Text Society, 1973.
- Jean Boisselier, The Heritage of Thai Sculpture. Weatherhill : New York, and Tokyo, 1975.
- Malalasekera, G.P. The Pali Literature of Ceylon. Colombo : M.D. Gunasena and Co., Ltd., 1958.
- Robert Caesar, Childers. A Dictionary of The Pali Language, Rangoon : Buddha Sāsana Council Press, 1974.
- Von Klaus Wenk, THAILANDISCHE MINIATURMALEREIEN, FRANZ STEINER VERLAG GMBH. WIESBADEN, 1965.

รายการภาพประกอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑ พระกสิณเทวเทวีโปรดขมโลก ซึ่งพระเวทมนต์เสกขมพิริบเทส
โดยส่วนผู้ทบเปิดนัยตุ้ๆ ทำทำบุญผู้สวรรค์ ทำไปผู้พรหม

๒ โปราณทปากคติดิโกล คือผู้ตอกเหล็กท กระทำปากคติดิโกล ทำ
สัตว์ผู้ตอกโกลนตรหรือโกลนฮักหมพนักม ให้เสวยกรรม

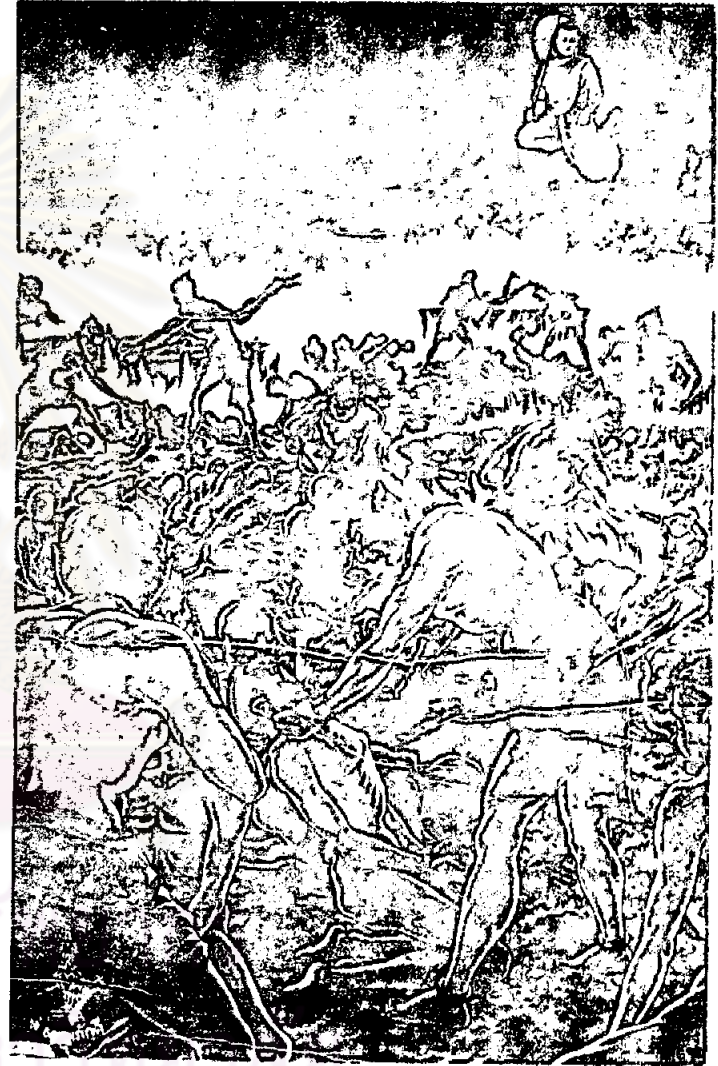
๓ ไปยังนคร... คือผู้ใดที่ประพฤตินอกกรอบ เช่นลัก
ขโมยของพระสงฆ์ หรือฆ่าไก่และทำสาเหตุอื่นอันผิดเป็นต้น

๔ ไปถนบกพรหม คือบุพพกรรมส่งถนบกพรหมที่กระทำผิดแล้ว
ตายไว้ ย่อมเสวยผลของกุศลกรรมนั้นตามโทษานุโทษ

๕. ฝั่งหน้าสิงห์พรตที่มุกท้าวตั้ง หลอด
 ลวดลายที่วัดป่าภูก้อน อรุภาคารณ์ พระเจ้าพี่นางเธอ

๖. ปรุขพรตสุธา ฝั่งพรตสิงห์พรตที่เขม่งสุธาเป็นตาดักขณ ฉิมเต้า
 ท้าวปิตทพรต อรุภาคารณ์ พระเจ้าพี่นางเธอ ศึกษานคณเฟนเฟน

๓. พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดชนชาวเมืองสาวัตถี เพื่อกล่าวถึงธรรมที่พระองค์ทรงค้นพบ และได้ไปบอกแก่ญาติให้ทำบุญแล้วกรวดน้ำอุทิศกุศลส่งไปให้ด้วย

๔. พระพุทธเจ้าทรงบอกถึง ๘ ตอกรมหาโศก ปรากฏว่าพระอานนท์และพระอุบาลี ได้ไปบอกแก่ญาติให้ทำบุญแล้วกรวดน้ำอุทิศกุศลส่งไปให้ด้วย

๗ พระมหากษัตริย์ไทย ไปขอสงเคราะห์ ถวายวิหารแก่พระพุทธเจ้า
 ๓ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ชาติ สรรพพระไตรปิฎก ในสมัยวิหิตาเปนมัท

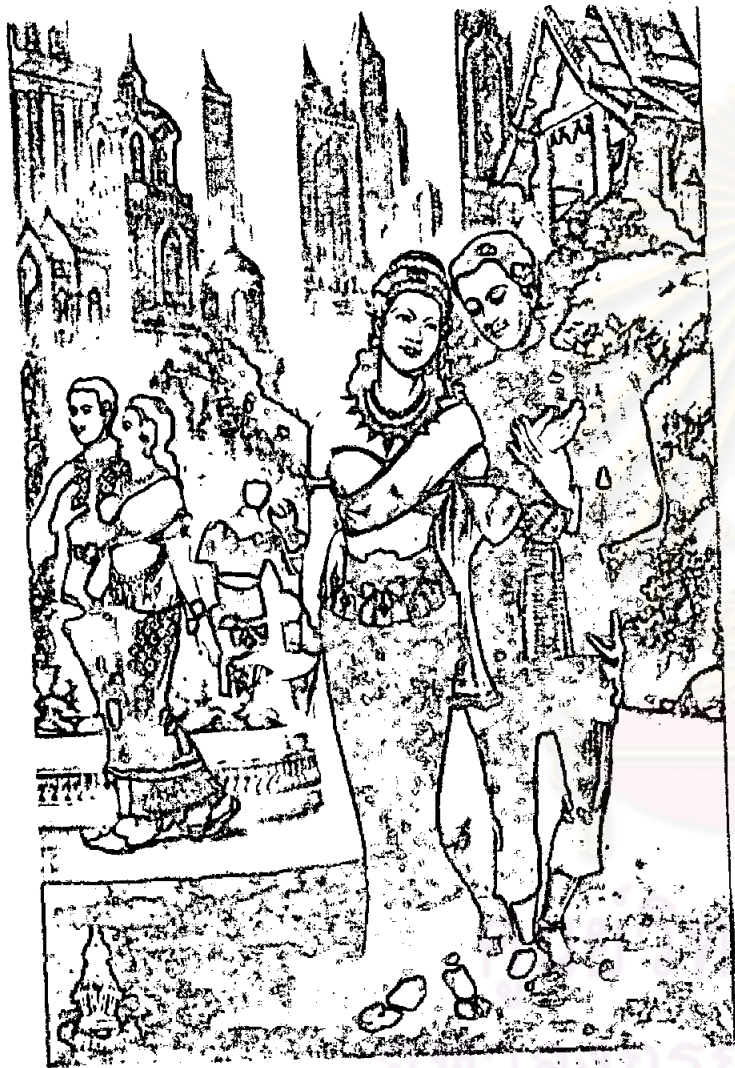
๑๐ พระมหากษัตริย์ไทย ไปขอสงเคราะห์ ถวายวิหารแก่พระพุทธเจ้า
 ๓ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ชาติ สรรพพระไตรปิฎก ในสมัยวิหิตาเปนมัท

๑๑ บุคคลซึ่งถูกยึดกุมโดยชาวเมืองหรือชาวชนบท หมอบบง่าไร้สัตว์ธรรมดา
 ผู้ประตักสัตว์ประหลาดที่มันเคี้ยวกินแล้ว ๑ ระวังตามแต่ผู้ทำดีมีความ

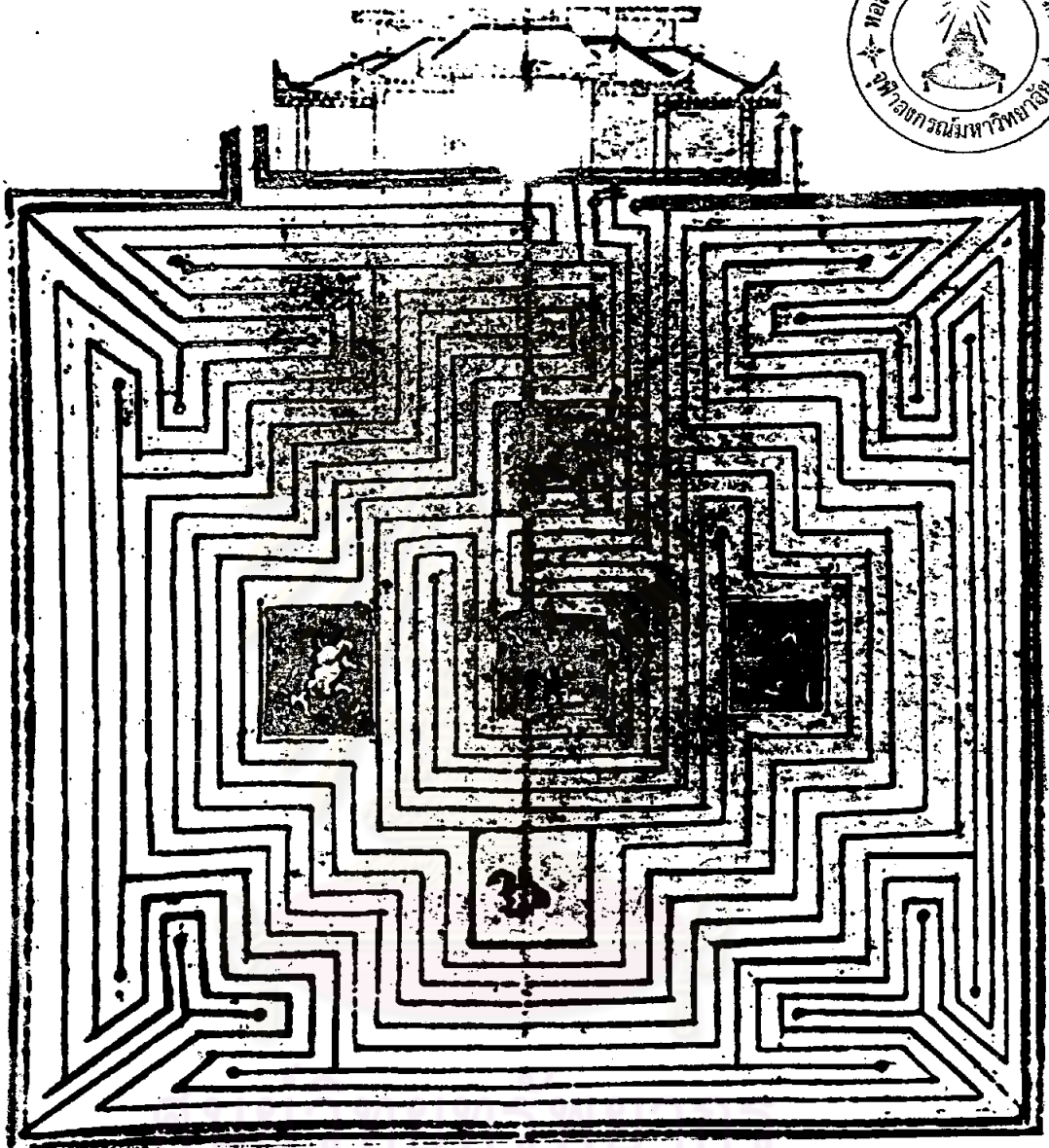
๑๒ เกิดความเดือดร้อนทุกบ้านในท้องเมืองหรือชนบท ผู้ใส่บาตรอุทิศ
 ไถ่ชีวิต สรรพพระพุทธรูป ตลอดทั้งเป็นต้น ๑ ไปเกิดในภพไร้อภัยจนได้

๑๓. ...
 ๑๔. ...
 ๑๕. ...

๑๖. พระเจ้าสิบแปดเจ้าอาวาส...
 ๑๗. ...
 ๑๘. ...

ဘုရားပုံဆော်များတွင် ဆောက်လုပ်ထားလေ့ရှိသော ကပ္ပဋိထိ ဝကပါပုံခံ

ဝကား ပြစ်ဟန်တူသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ဆင်ပြု
တော်ကို လှူပြီးနောက် ပြည်သူတို့ မကြည်ဖြူသည့်အတွက်
တိုင်းပြည်မှ ထွက်တော်မူကာ ဝကပါ တောင်ရှိ ကျောင်း
သစ်မီး၌ နေထိုင်ခဲ့သည်။ မြောင်ကြား ချောက်ကြား
ကမ်းပါးတောင်ယံသို့ ကွေ့လည်၍ သွားရသော ယင်း ဝက
ပါတောင်ကို အစွဲပြု၍ ဝကပါများကို ဆောက်လုပ် ခေါ်
တွင်ကြသည်ဟုလည်း ယူဆကြသည်။

ဝကပါကို လှူခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄,၀၀၀ ကျော် ခရစ်
တော်မပေါ်မီ အနှစ် ၂၃၀၀ ခန့်ကပင် အီဂျစ်နိုင်ငံ၌ တောင်

ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဤအလေ့အထသည် မြန်
မာနိုင်ငံသို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံဖက်မှ တစ်ဆင့် ရောက်ရှိလာသည်ဟု
ယူဆကြသည်။ အချို့ကမူ ကရိကျွန်း နှောဆတ်အုန်း
တောင်စောင်းတွင် တူးဖော်တွေ့ရှိရသော ဝကပါက အစိုး
ကျ၍ ကရိဝကပါကို အီဂျစ်တို့ အတုခိုး၍ ဆောက်သည်ဟု
ဆိုကြသည်။

သမိုင်း ပုံပြင်များအရ ကရိကျွန်းဘုရင်ကြီး မိနိုအတွက်
ဒီးဒလပ်ဆိုသူက ဝကပါတခုကို ဆောက်လုပ်ပေးကြောင်း
နှင့် တွေ့ရသည်။ (ဒီးဒလပ် — လည်း၅။) မိနိုဘုရင်သည်

ประวัติการศึกษา

นางสุภาพร มากแจ้ง เกิดวันที่ 24 พฤษภาคม 2493 ที่จังหวัดนครสวรรค์ ใ้ได้รับพระราชทานปริญญาการศึกษาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2514 และเข้าศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2517 ในระหว่างปีการศึกษา 2514 - 2517 รั้บราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 วิทยาลัยครูฉะเชิงเทราและนายมาธิบดีราชการที่วิทยาลัยครูธนบุรี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517 จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย